

Handläggare
Mona Stenlund
Telefon: 08-50801009**Till**
Järva stadsdelsnämnd
2023-08-24

Ersättningsnivåer daglig verksamhet (LSS)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2023/339

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I budget 2022 fick kommunstyrelsen i uppdrag att göra en översyn av ersättningsmodellen för insatsen daglig verksamhet enligt LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade). Utifrån översynen har stadsledningskontoret tagit fram ett förslag om att minska antalet ersättningsnivåer samt att ersättningen höjs i de lägre nivåerna och sänks i de högre. Vidare föreslås att antalet timintervall för deltagande per vecka ändras från två nivåer till tre. Förslaget är beräknat utifrån att det ska vara kostnadsneutralt för staden. Genom förändringarna av ersättningssystemet skapas bättre förutsättningar för att driva verksamhet på ett bra sätt utifrån den enskildes behov.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget. Färre ersättningsnivåer och omfördelning av ersättning från högre till lägre nivåer samt en att utförarna kommer att erhålla ersättning i sex månader efter att en brukare gått vidare till ordinarie arbete är förändringar som innebär bättre anpassningar till de utmaningar som utförare har i dag.

Bakgrund

Kommunstyrelsen fick i budget 2022 ett uppdrag att tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och social nämnden göra en översyn av ersättning och utformning av insatsen daglig verksamhet enligt LSS. Målet var att minska antalet nivåer och balansera den enskildes behov på ett bättre sätt för att uppnå önskade effekter när det bland annat kommer till att den enskilde ska närma sig den öppna arbetsmarknaden.

I mars 2022 genomförde stadsledningskontoret en enkätundersökning om ersättningssystemet. Undersökningen riktade sig till stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter samt utförare i kommunal och privat regi. Både beställare och utförare var positiva till att en översyn skulle göras. Dagens ersättningssystem är sedan 2010 och därmed finns ett behov att anpassa ersättningen till dagens förutsättningar. I enkätsvaren framkom att daglig verksamhet idag har vissa inlåsnings effekter och det finns personer inom daglig verksamhet som bör kunna arbeta men inte får möjlighet att komma ut i arbetslivet. Som en följd av översynen fick kommunstyrelsen i budget 2023 i uppdrag att i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna att ta fram ett förslag på nya ersättningsnivåer.

Ärendet

Bakgrunden till uppdraget i budget 2023 om framtagandet av ett nytt ersättningssystem är att nuvarande system inte är tillräckligt anpassat till hur målgruppen för insatsen daglig verksamhet har förändrats över tid. Antalet personer med neuropsykiatriska diagnoser har ökat under de senaste tio åren och det viktiga motivationsarbetet för denna målgrupp bedöms inte rymmas i nuvarande låga nivåer. Nuvarande system bedöms också skapa risker för inlåsnings effekter vad gäller brukares möjligheter att komma ut på den ordinarie arbetsmarknaden

Förslaget till ett nytt ersättningssystem innebär att dagens sju omsorgsnivåer minskas till fem nivåer. Ersättningen i de lägsta nivåerna föreslås öka och ersättningen i de högre nivåerna föreslås minska. Förslaget innebär också fler timintervall för deltagandetimmar i den dagliga verksamheten med tre olika ersättningsnivåer av timintervall för deltagandetimmar per vecka mot dagens två, heltid och deltid. Det innebär att det i högre grad än nuvarande system påverkar utförarens ersättning om den enskilde är fler timmar i verksamheten. Det anses inte vara rimligt att utföraren får en lika hög ersättning för en person med mycket lågt deltagande som för en person som är på verksamheten 24 timmar/vecka. Utföraren får i dessa fall en för hög ersättning för den omfattning den enskilde är i verksamheten.

Förslaget innebär också att lägsta antalet deltagandetimmar i daglig verksamhet ska sänkas från fyra timmar per vecka till en timme per vecka. Syftet med denna förändring är att tydliggöra att det inte ska finnas en nedre gräns för hur många timmar en person måste delta i verksamheten för att ha rätt till insatsen. Ett viktigt syfte med daglig verksamhet är att bryta social isolering och skapa meningsfullhet

samt att komma närmare arbetsmarknaden. I vissa fall kan deltagande en timme i veckan vara tillräckligt för att bidra till detta.

För att ge stöd till enskilda i övergången från daglig verksamhet till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden är förslaget att ersättning ska utgå till utföraren i upp till sex månader efter att den enskilde påbörjat sin anställning. Villkoret för att ersättningen ska betalas ut är att utföraren ger ett fortsatt stöd till den enskilde och regelbundet besöker arbetsplatsen. Föreslagen ersättningsnivå är den lägsta ersättningsnivån.

Stadsledningskontorets bedömning är att förslaget skulle innebära en marginell förändring av kostnaderna för staden. Vid en ekonomisk jämförelse mellan det nuvarande och det föreslagna ersättningssystemet och hur de påverkar stadsdelsnämndernas tilldelade budget görs bedömningen att påverkan på budgeten är liten. De stadsdelsnämnder som har många brukare i de högre nivåerna kan dock påverkas mer negativt än andra då ersättningen i de högre nivåerna föreslås minska till förmån för de lägre nivåerna. Förslaget tar hänsyn till de synpunkter och iakttagelser som gjorts i tidigare översyn. Genom denna förändring förbättras förutsättningarna för det viktiga motiverande arbetet hos personer även i de lägre nivåerna. Förändringen ökar även möjligheten för den enskilde att närma sig ordinarie arbetsmarknad samt som möjlighet att bryta isolering och skapa meningsfullhet för den enskilde

Stadsledningskontoret bedömer att det inte finns behov av övergångsregler. Det nya ersättningssystemet föreslås börja gälla från 1 januari 2024.

Ärendets beredning

Ärenden har beretts inom avdelning äldre, funktionsnedsatta och socialpsykiatri

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig i positiv till förslaget. Det är positivt att det blir tre olika nivåer av timintervall mot dagens två intervaller för att minska skillnaden vid den enskildes närvaro och en mer rättvis ersättning till utförarna utifrån antal timmar den enskilde är i verksamheten

Att den enskilde ges möjlighet att ha kvar insatsen daglig verksamhet under en period efter påbörjat arbete på den öppna arbetsmarknaden kan vara en förutsättning för att kunna etablera sig. Det minskar även risken för den så kallade inlåsnings-effekten

och att enskilda vågar prova i större utsträckning än tidigare då de har kvar sitt stöd och sin trygghet.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande - Ersättningsnivåer daglig verksamhet LSS

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2023-07-07
Ingrid Brännström, Avdelningschef	2023-07-07